

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 403-1073/1

Chișinău

«16» 10 2012

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolelor 73 și 74 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 769 din 15 octombrie 2012.

Instituția responsabilă pentru prezentarea proiectului în Parlament este Ministerul Finanțelor.

Anexă:

Hotărârea Guvernului nr. 769 din 15 octombrie 2012 (în limbile de stat și rusă) – 2 ex..

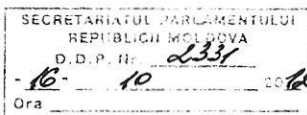
Proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (în limbile de stat și rusă) – 1 ex.

Nota informativă (în limbile de stat și rusă) – 1 ex.

Secretar general
al Guvernului

Victor BODIU

ex. V. Dima
tel. 250634

Casa Guvernului,
MD 2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250104

Fax:
+ 373 22 242696

Parlamentul Republicii Moldova

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 769

din 15 octombrie 2012

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Veaceslav Negruța

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol I. – Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, ediție specială), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 224 se exclude.

2. Articolul 229² alineatul (2) se completează în final cu textul „, cu excepția contravențiilor vamale prevăzute la art. 231 pct. 1), 4) și 6), pentru care termenul de prescripție a răspunderii materiale este de 4 ani”.

3. În articolul 231:

punctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică (a valorii facturate, valorii în vamă și/sau cantității mărfurilor) în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei;”;

la punctul 6), cuvintele „valoarea facturată, valoarea în vamă,” și „, cantitatea” se exclud;

la punctul 8), cuvintele „, în lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii” se exclud.

4. Articolul 232:

la litera a), cifra „1),” se exclude;

se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

„k) art. 231 pct. 1) sînt sancționate cu amendă de 100% cu confiscarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției, precum și a mijloacelor de

transport și a obiectelor care au servit la săvârșirea contravenției, iar în cazul imposibilității confiscării, cu încasarea contravalorii acestora stabilite de organul vamal.”

Articolul II. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art.195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În articolul 248:
alineatul (1) se abrogă;
la alineatul (5), cifra „(1)” se exclude.

2. Articolul 249 se abrogă.

Articolul III. – În articolul 268 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova (partea specială) nr. 122-XV din 14 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 104-110, art. 447), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „infracțiunilor prevăzute în art.248 și 249 din Codul penal” se substituie cu cuvintele „infracțiunii prevăzute în art. 248 din Codul penal”.

Articolul IV. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 3-6, art. 15), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 30 alineatul (2) se completează în final cu textul „ , cu excepția contravențiilor prevăzute la art. 287 alin. (10), pentru care termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 2 ani”.

2. În articolul 287 alineatul (10), cuvintele „de la 25 la 75 de unități convenționale” se substituie cu cuvintele „de la 50 la 150 de unități convenționale”.

3. Articolul 431 se completează cu alineatul (4²) cu următorul cuprins:
„(4²) În cazul imposibilității aplicării art. 431 alin. (4¹) din Codul contravențional, agentul constator al Serviciului Vamal confiscă, după caz, contravaloarea corpului delict stabilită de organul vamal.”

Președintele Parlamentului

**Notă informativă
asupra proiectului Legii pentru modificarea
și completarea unor acte legislative**

Regimul juridic vamal cuprinde totalitatea normelor prevăzute de legislația națională ce se aplică în cadrul procedurii de vămire a mărfurilor, acestea sînt norme cuprinse de Codul Vamal al Republicii Moldova, Legea nr. 1380-XIII din 20.11.97 cu privire la tariful vamal, precum și de alte acte normative și acorduri internaționale în domeniul vamal la care Republica Moldova este parte.

Totodată, normele ce țin de infracțiunile de contrabanda mărfurilor și eschivarea de la achitarea plăților vamale sunt prevăzute în articolele 248 și 249 ale Codului Penal al Republicii Moldova.

Conform acestor prevederi, infracțiunea de contrabandă fiind descrisă în dispoziția normei penale, constă în trecerea peste frontiera vamală a RM a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal, ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

Eschivarea de la prestarea plăților vamale poate avea loc prin ascunderea mărfurilor și a altor bunuri transferate, prin micșorarea prețului, prin violarea informației referitoare la apartenență ori destinație; prin neachitarea deplină ori parțială a plăților vamale deja stabilite de organul vamal.

Astfel, contrabanda și eschivarea de la achitarea plăților vamale sînt unele dintre cele mai grave fapte susceptibile a fi săvîrșite în sfera raporturilor juridice vamale producînd pagube enorme bugetului de stat și provocînd dezechilibre economice.

Conform prevederilor legislației în vigoare, diferența între calificarea infracțiunilor penale și contravențiilor administrative constă în mărimea și valoarea obiectului încălcării: în prezent răspunderea penală survine, dacă valoarea mărfurilor depășește 50 000 lei.

Conform prevederilor Codului Penal actual pentru săvârșirea infracțiunii de contrabandă este prevăzută pedeapsă cu închisoarea sau amendă stabilită în unități contravenționale în dependență de gravitatea faptei.

Însă, în baza studiului efectuat asupra sentințelor de judecată pronunțate în perioada anilor 2009-2011 pe cauze penale în privința infracțiunilor prevăzute de art. art. 248-249 Cod Penal, s-a stabilit că în majoritatea cazurilor persoanele învinuite de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 248 CP al RM, sînt eliberate de răspunderea penală, fiind trași la răspundere administrativă cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă.

Astfel, pe parcursul anilor 2009 - 2011 în instanțele de judecată din Republica Moldova au fost examinate 92 cauze penale de contrabandă a mărfurilor. Soluțiile pronunțate de instanță sînt următoarele:

1) în privința a 20,2% din persoanele învinuite le-a fost aplicată pedeapsa cu închisoarea, cu posibilitatea neexecutării pedepsei dacă în termenul de probă stabilit persoana condamnată nu va comite o nouă infracțiune și prin comportamentul exemplar va îndreptăți încrederea acordată.

2) Achitate - 16,16% dintre persoanele învinuite.

3) Sancționate cu diverse amenzi - 56,56% (maximum amenda constituind 12 000 lei).

4) Persoanele juridice lichidate - 7,08%.

Pentru infracțiunile conform art. 249 Cod Penal, studiul reflectă următoarele: au examinate 17 cauze penale de eschivare de la plățile vamale.

1) achitate – 40% din persoanele învinuite.

2) Sancționate cu diverse amenzi – 60%. (maximum amenda constituind 12 000 lei).

Deci, constatăm că sancțiunea penală *de facto* nu este efectivă, iar în privința persoanele învinuite de infracțiunea prevăzută la art. 248 CP al RM se aplică sancțiunea sub formă de amendă, care este una formală, cu confiscarea bunurilor care constituie corpurile delictive.

În esență, pedeapsa aplicată în aceste cazuri are doar efect economic și nicidecum nu penal. Procesul penal, totodată este un proces complex, iar decizia irevocabilă pe aceste cauze penale poate fi emisă peste ani de zile.

Ținând cont de faptul că legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, în situațiile specificate mai sus, scopul dat nu este realizat deoarece amenda simbolică aplicată nu este efectivă și nu stimulează persoanele de a respecta legea.

Reieșind din cele expuse, proiectul de lege prevede excluderea din Codul Penal a infracțiunii de contrabandă a mărfurilor și includerea acesteia în Codul Vamal și Codul Contravențional al Republicii Moldova, ceea ce va simplifica procedura sancționării persoanelor care trec peste frontiera vamală mărfuri tănuite sau ascunse de organele vamale, iar sancționarea prin majorarea amenzilor va asigura eficacitatea sancțiunii și va duce la prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Totodată în cazul în care confiscarea mărfurilor este imposibilă, atunci este prevăzută încasarea contravalorii acestora.

În baza aceluiași studiu efectuat asupra sentințelor de judecată pronunțate pe cauzele penale în privința infracțiunilor prevăzute de art. 248 Cod Penal, în perioada anilor 2009-2011 obiect al contrabandei au fost mărfuri în valoare totală de 121 817 171,46 lei, dintre care confiscate au fost mărfuri în valoare de 17 801 035,61 lei. Pentru infracțiunile prevăzute la articolul 249 Cod Penal valoarea totală a mărfurilor constituie 4 654 288,91 lei.

Analizând cifrele de mai sus, în cazul în care proiectul de lege propus era în vigoare începând cu anul 2009, aceste surse bănești puteau semnificativ să contribuie la majorarea bugetului de stat. Astfel, din suma totală de 122 mln. lei, înlăturînd valoarea mărfurilor confiscate, în situația în care organul vamal aplica amendă de 100% cu încasarea contravalorii mărfurilor, suma vărsată în bugetul de stat ar fi constituit **224 000 000 lei**.

Menționăm, că studiul a fost efectuat doar în baza cauzelor penale examinate de instanțele de judecată, însă în realitate există un număr mai mare de cauze care au fost încetate în baza ordonanței procurorului sau la moment se află în procedură, iar pierderile pentru bugetul de stat sînt cu mult mai impunătoare.

Astfel, sensul modificărilor propuse constă în faptul că pentru săvîrșirea încălcărilor economice urmează a fi aplicate doar sancțiuni materiale. Răspunderea

penală propunem a fi păstrată pentru contrabanda substanțelor narcotice, psihotrope, cu efecte puternice, toxice, otrăvitoare, radioactive și explozive, a armamentului și munițiilor, precum și a valorilor culturale. În celelalte situații urmează a fi aplicate sancțiuni materiale, iar mărfurile care constituie obiect al contravenției să fie imediat confiscate în folosul statului. În cazul în care confiscarea mărfurilor este imposibilă, atunci organul vamal va încasa contravaloarea acestora. Deci, considerăm că modificările propuse vor avea drept efect contracararea fenomenului menționat precum și va contribui substanțial la majorarea veniturilor la bugetul de stat.

Alăturat, menționăm că Ucraina deja a aprobat modificări asemănătoare ale cadrului legislativ, care sînt implementate începînd cu 1 iunie 2012.

Totodată, propunem și abrogarea articolului din Codul penal care prevede eschivarea de la achitarea plăților vamale, dat fiind faptul că această constituie o componentă a infracțiunii de contrabandă și în esență reprezintă același fapt.

Concomitent, proiectul specifică și termenul de prescripție de 4 ani pentru răspunderea materială în cazurile contravențiilor prevăzute la art. 231 pct. 1), 4), 6). Acest termen a fost racordat la termenul de prescripție prevăzut în Codul Fiscal în partea ce ține de termenul pentru determinarea obligațiilor fiscale.

Cu referire la modificările propuse în articolul 287 alineatul (10) din Codul contravențional nr.218-XVI din 24.10.2008, menționăm că traficul ilicit și contrabanda cu produse de tutungerie prejudiază imaginea Republicii Moldova la nivel internațional, fapt care influențează negativ procesul de aderare a țării la Uniunea Europeană. Totodată, sancțiunea fiind prea blîndă, nu are efectul de contracarare și profilaxie a contravenției respective.

În contextul celor expuse, în vederea realizării măsurilor de apărare a securității economice a statului, considerăm absolut necesar promovarea și adoptarea proiectului dat.

Viceministru

Victor BARBĂNEAGRĂ